

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติทางการบัญชีที่ดีกับคุณภาพการทำงานของ ผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น

Relationships Between Good Accounting Qualification and Job Quality of Bookkeepers in Khon Kaen Province, Thailand

ลลิตา แวนแก้ว,¹ ยานิน ทังภิญโญพุฒิกุล,² ไตรรงค์ สวัสดิ์กุล,³

lalita Waenkaew,¹ Yanin Tangpinyoputtikhun,² Trairong Swatdikun,³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติทางการบัญชีที่ดีกับคุณภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 131 คน ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 ตุลาคม – 12 ธันวาคม 2556 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ซึ่งคุณสมบัติทางการบัญชีที่ดีได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อคุณภาพการทำงาน ผลการวิจัย พบว่า 1) คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี ด้านความรู้ทางด้านการบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการทำงานโดยรวม ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านความพอใจของทุกฝ่าย 2) คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี ด้านความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการทำงาน ด้านการจัดหาปัจจัยทรัพยากร 3) คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดีด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการทำงานโดยรวม ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจัดหาปัจจัยทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านความพอใจของทุกฝ่าย และ 4) คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี ด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการทำงานโดยรวม ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจัดหาปัจจัยทรัพยากร และด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี, คุณภาพการทำงาน, ผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น

¹ นิสิตระดับปริญญาโท, หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{2,3} อาจารย์, คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Master Degree Student of Accountancy Program, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University.

^{2,3} Lecturer, Department of International Business Mahasarakham Business School, Mahasarakham University,

Abstract

The objective of this research was to assess Relationships Between Good Accounting Qualification and Job Quality of Bookkeepers in Khon Kaen Province. Survey questionnaire was used as a tool for collecting data from 131 Bookkeepers in Khon Kaen Province. Data collection period, was 1 October - 12 December 2013. Statistics used for data analysis were multiple correlation analysis and multiple regression analysis. The good accounting qualification was regarded as independent variable that have relationships and positive effects on job quality. The results revealed the following findings : 1) Good Accounting Qualification, Accounting Knowledge have relationship and positive effects on overall Job Quality, Goal Accomplishment, Operation Process and Participant Satisfaction 2) Good Accounting Qualification, Information Technology Knowledge have relationships and positive effects on Job Quality, Procurement Resource use. 3) Good Accounting Qualification, Professional Ethics have relationships and positive effects on overall Job Quality, Goal Accomplishment, Procurement Resource Using, Operation Process and Participant Satisfaction 4) The Good Accounting Qualification, Continuing Professional Knowledge Development have relationships and positive effects on overall Job Quality, Goal Accomplishment, Procurement Resource Using and Operation Process.

Keywords: Good Accounting Qualification, Job Quality , Bookkeepers in Khon Kaen Province

บทนำ

สภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้องค์กรต่าง ๆ จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้ทันต่อสังคมโลกในปัจจุบัน ผู้บริหารต้องมีความสนใจข้อมูลข่าวสารหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลด้านบัญชีและการเงิน ข้อมูลทางการบัญชีเป็นข้อมูลที่สำคัญ และเป็นประโยชน์ในการควบคุมการบริหารงานของธุรกิจในปัจจุบัน กล่าวคือ ข้อมูลทางการบัญชีจะเน้นในการให้ความรู้และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ทางการเงินและสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานของกิจการ โดยเป็นการนำเสนอข้อมูลทางการเงินอย่างมีหลักเกณฑ์สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี เพื่อให้องค์กรหรือบริษัทนำไปประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังนั้นผู้ทำบัญชีจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเป็นอย่างดีในวิชาชีพบัญชีซึ่งสอดคล้องกับคุณสมบัติทางการบัญชีที่

ดี เนื่องจาก การสื่อสารข้อมูลที่สำคัญทางธุรกิจให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ถือเป็นหน้าที่สำคัญของหน่วยงานด้านการบัญชี (สมเดช โรจน์คุรีเสถียร. 2542 : 11) คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี (Good Accounting Qualification) เป็นคุณสมบัติทางวิชาการและคุณสมบัติส่วนตัวของผู้ทำบัญชีที่สนับสนุนให้การปฏิบัติงานในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเพื่อให้ผลงานของนักบัญชีเป็นที่เชื่อถือได้ ผู้ทำบัญชีจึงควรมีคุณสมบัติทางการบัญชีที่ดีดังนี้ ด้านความรู้ทางด้านการบัญชี (Accounting Knowledge) ด้านความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology knowledge) ด้านจรรยาบรรณ ทางวิชาชีพ (Professional Ethics) และด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ (Continuing Professional Development) (สุชาติดา กิระนันท์. 2543 : 159) ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวจะส่งผลให้ผู้ทำบัญชีสามารถจัดทำรายงานทางการเงินได้อย่างถูกต้อง

เชื่อถือได้ ทันต่อเหตุการณ์และเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการนำไปประกอบการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งบ่งบอกถึงคุณภาพการทำงานของผู้ทำบัญชี

คุณภาพการทำงาน (Job Quality) เป็นมาตรฐานของการปฏิบัติ เพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจโดยใช้เทคนิคและวิธีการทำงานต่าง ๆ ที่จะสร้างผลงานออกมาให้ได้มากและมีคุณภาพ โดยการเปลี่ยนแปลงคุณค่าใช้จ่ายในการใช้ทรัพยากรให้ได้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด หากพึงพอใจเรียกได้ว่าได้บรรลุเป้าหมายคุณภาพ (นฤมล สุนสวัสดิ์. 2549 : 109-113) ผู้ทำบัญชีจำเป็นต้องมีความสามารถทำงาน มีหลักจริยธรรม การวิเคราะห์ตนเอง มีการเรียนรู้ตลอดเวลา อีกทั้งผู้ทำบัญชีต้องเป็นคนที่มีความรู้ด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากด้านบัญชีด้วย (ชัยนรินทร์ วีระสวาทนิษฐ์ และคณะ. 2548 : 1) ดังนั้นผู้ทำบัญชีจึงควรมีการพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพื่อดำเนินการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ (Gold Accomplishment) ด้านการจัดหาปัจจัยทรัพยากร (Procurement Resource Using) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน (Operation Process) และด้านความพอใจของทุกฝ่าย (Participant Satisfaction) (สมใจ ลักษณะ. 2546 : 237)

ผู้ทำบัญชี (Bookkeepers) เป็นผู้มีความสำคัญในการจัดเตรียมข้อมูลทางการเงินในลักษณะ และรูปแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่จะใช้ ตามที่กฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ได้กำหนดไว้ ซึ่งข้อมูลทางการเงินจะแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงิน และการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้เจ้าของโดยเฉพาะผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น เนื่องด้วยจังหวัดขอนแก่นเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางความเจริญของภูมิภาคมาเป็นเวลานานโดยถูกกำหนดให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาภูมิภาคตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในฉบับต้น ๆ อีกทั้งยังเป็นฐานการผลิตของอุตสาหกรรมเกษตรขนาดใหญ่ของภูมิภาคอีก

ด้วย ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จึงทำให้จังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดหลักที่นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศเล็งมาลงทุนทำธุรกิจหลากหลายประเภท ด้วยสถานะเศรษฐกิจของจังหวัดขอนแก่นที่เจริญเติบโต ข้อมูลทางการเงินจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อบุคคลหลายฝ่าย รวมถึงผู้บริหารที่จะนำข้อมูลทางการเงินมาประกอบการวางแผน การตัดสินใจ ควบคุมและกำกับการบริหารจัดการในองค์กร (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2556 : เว็บไซต์) อีกทั้งต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพของการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะที่ผู้ทำบัญชีเองก็ต้องปรับตัวให้รับกับความคาดหวังของผู้บริหารให้ได้เช่นเดียวกัน โดยผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติงานให้ได้คุณภาพ และพร้อมต่อความรับผิดชอบในงานที่ให้บริการเหมือนที่ยึดปฏิบัติกัน คุณภาพงาน ความถูกต้องกับหลักการ และมาตรฐานเป็นสิ่งที่ไม่ได้ละเว้นไม่ได้ (ธวัช ภูษิตไทยโดย. 2541 : 46-51)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติทางการบัญชีที่ดีกับคุณภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่าคุณสมบัติทางการบัญชีที่ดีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการทำงานหรือไม่ อย่างไร โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดคุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี และส่งเสริมให้ผู้ทำบัญชีตระหนักถึงการพัฒนาดตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยกำหนดทิศทางการดำเนินงานของผู้ทำบัญชีให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานะเศรษฐกิจต่อไปได้

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมุติฐานของการวิจัย

1. คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี (Good Accounting Qualifications) หมายถึง

ถึง คุณลักษณะของผู้ที่รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติและเงื่อนไขตามที่อธิบกำหนด รวมถึงคุณสมบัติเฉพาะด้านที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านการบัญชีเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม บันทึกรวบรวม และทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปแบบตัวเงินอย่างเป็นระเบียบถูกต้องตามหลักเกณฑ์ เพื่อจัดทำรายงานที่จะต้องเสนอตามหน้าที่ซึ่งรายละเอียดของคุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี ประกอบด้วย

1.1 ด้านความรู้ทางการบัญชี (Accounting Knowledge) หมายถึง ความเข้าใจในด้านการบัญชีและความรู้ทั่วไปในด้านอื่น ๆ ที่ช่วยให้ให้นักวิชาชีพบัญชีมีความรอบรู้และใช้ในการประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างมีคุณภาพ

1.2 ด้านความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Knowledge) หมายถึง ทักษะเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ใช้จัดการสารสนเทศ เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การรวบรวม การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล การพิมพ์ การสร้างรายงาน การสื่อสารข้อมูล รวมถึงเทคโนโลยีที่ทำให้เกิดระบบการให้บริการ การใช้ และการดูแลข้อมูลด้วย

1.3 ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (Professional Ethics) หมายถึง ความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพแต่ละวิชาชีพกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก และวงการวิชาชีพนั้น ซึ่งอาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้

1.4 ด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ (Continuing Professional Knowledge Development) หมายถึง การเพิ่มพูนและรักษาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องตลอด ระยะเวลาที่กำหนดที่เป็นนักวิชาชีพบัญชีผ่านกระบวนการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องทางวิชาชีพ

3. คุณภาพการทำงาน (Job Quality)

หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ การพิจารณาใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าการมีกระบวนการปฏิบัติงานที่ครบถ้วน นำมาซึ่งความพอใจของผู้เกี่ยวข้องซึ่งรายละเอียดของคุณภาพการทำงาน ประกอบด้วย

3.1 ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ (Goal Accomplishment) หมายถึง การพิจารณาผลผลิตว่าตรงตามเป้าหมายที่ต้องการเพียงใด การปฏิบัติงานเสร็จตามกำหนด มีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

3.2 ด้านการจัดหาปัจจัยทรัพยากร (Procurement Resource Using) หมายถึง การพิจารณาประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรในลักษณะที่มีเพียงพอสำหรับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติและจัดสรรอย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมายรวมถึงการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานให้คุ้มค่าและเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด

3.3 ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน (Operation Process) หมายถึง กระบวนการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของแต่ละกลุ่มงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน การไหลเวียนส่งต่อของงานการมีประสิทธิภาพการทำงานที่ใ้งานครบถ้วน ใช้เวลาน้อย ต้นทุนน้อย มีการใช้เทคโนโลยีช่วยปฏิบัติงานบุคคลทำงานเต็มศักยภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและระหว่างกลุ่มที่มีความราบรื่นไม่มีข้อขัดแย้ง

3.4 ด้านความพอใจของทุกฝ่าย (Participant Satisfaction) หมายถึง การพิจารณาผลงานและกระบวนการปฏิบัติที่ใช้นำมาซึ่งความพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้แก่ สมาชิก ผู้ถือหุ้น ที่มบริหาร พนักงาน และลูกจ้างทุกระดับ เป็นต้น

สมมุติฐานการวิจัย

1. คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีใน

จังหวัดขอนแก่น

2. คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดีมีผลกระทบต่อคุณภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. กระบวนการและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในกระบวนการเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยนั้น ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 540 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2556 : เว็บไซต์) โดยจำแนกผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่นตามอำเภอ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 540 ชุด ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดในการเก็บแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามตอบกลับทั้งสิ้น 139 ชุด เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งสิ้น 131 ชุด อัตราผลตอบแทนคิดเป็นร้อยละ 24.26 ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar, และ Day (2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้

2. การวัดคุณลักษณะของตัวแปร

คุณสมบัตินทางการบัญชีที่ดี สามารถจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความรู้ทางด้านการบัญชี ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับความมุ่งมั่น มุ่งเน้น การให้ความสำคัญและคำนึงถึงการพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านบัญชี ด้านภาษีอากร มาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อให้การจัดทำรายการทางบัญชีและงบการเงินเป็นไปอย่างถูกต้อง 2) ด้านความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการตระหนัก มุ่งเน้นความมุ่งมั่น ให้ความสำคัญและเชื่อมั่นว่าการนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการปฏิบัติงานบัญชี จะส่งผลต่อคุณภาพการทำงานที่มีประสิทธิภาพ 3) ด้านจรรยาบรรณ

ทางวิชาชีพประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการตระหนักถึง ความถูกต้อง เที่ยงธรรม ในการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่ความเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการบัญชี 4) ด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุม การตระหนักถึงการพัฒนาความรู้ ความสามารถทางการบัญชีอย่างต่อเนื่องจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุณภาพการทำงาน สามารถจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้เสร็จได้ตามกำหนดเวลาและตามแผนการปฏิบัติงานที่วางไว้ 2) ด้านการจัดหาปัจจัยทรัพยากร ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดระบบการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารและบริการให้มีความประหยัดไม่ซ้ำซ้อนและเกิดประโยชน์สูงสุด 3) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดระบบไหลเวียนของงานได้อย่างเหมาะสมและเสริมสร้างความคล่องตัวในกระบวนการปฏิบัติงาน 4) ด้านความพอใจของทุกฝ่าย ประกอบด้วย 5 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับความสามารถในการทำผลงานให้มีคุณภาพได้เป็นที่ยอมรับน่าเชื่อถือ สร้างความพึงพอใจแก่เพื่อนร่วมงานและผู้อื่นที่

3. ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนก

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งคุณสมบัตินทางการบัญชีที่ดี ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.858-0.895 และคุณภาพการทำงาน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่

ระหว่าง 0.834-0.893 ซึ่งอยู่ในระดับมากกว่า 0.70 สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้ (Nunnally และ Bernstein. 1994)

การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้เทคนิค Item – total Correlation ซึ่งคุณสมบัติทางการบัญชีที่ดีได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.717-0.927 และคุณภาพการทำงาน ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.612-0.890 ซึ่งเป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.04 ซึ่งสอดคล้องกับ Nunnally (1978) ที่เสนอว่าค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.40 เป็นค่าที่ยอมรับได้

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์

การถดถอยแบบพหุคูณในการทดสอบความสัมพันธ์ และผลกระทบระหว่างคุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี ที่มีต่อคุณภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น ดังนี้

เมื่อ JQ แทน คุณภาพการทำงานโดยรวม

AK แทน คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี ด้านความรู้ทางด้านการบัญชี

IT แทน คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี ด้านความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

PE แทน คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

CP แทน คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี ด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

ผลการศึกษาและการอภิปรายผล

ตาราง 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของคุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี กับคุณภาพการทำงานโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น

ตัวแปร	JQ	AK	IT	PE	CP	VIF
\bar{X}	4.23	4.28	4.24	4.54	4.20	4.16
S.D.	0.49	0.53	0.51	0.48	0.58	0.49
JQ		0.754*	0.696*	0.745*	0.752*	
AK			0.678*	0.683*	0.688*	2.507
IT				0.691*	0.658*	2.414
PE					0.648*	2.402
CP						2.291

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 1 พบว่า ตัวแปรอิสระ คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดีแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.696 - 0.754 ในลำดับ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่า ค่า VIF

ของตัวแปรอิสระ คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี มีค่าตั้งแต่ 2.291 - 2.507 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ (Black. 2006 : 585)

ตาราง 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับคุณภาพการทำงานโดยรวมของผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น

คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี	คุณภาพการทำงานโดยรวม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.327	0.225	1.452	0.149
ด้านความรู้ทางด้านการบัญชี (AK)	0.252	0.068	3.702	0.000*
ด้านความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)	0.109	0.069	1.587	0.115
ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (PE)	0.283	0.073	3.866	0.000*
ด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ (CP)	0.257	0.059	4.328	0.000*

$$F = 83.063 \quad \text{Adj } R^2 = 0.716 \quad p = 0.000$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 พบว่า 1) คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี ด้านความรู้ทางด้านการบัญชีมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการทำงานโดยรวม เนื่องจาก ความรู้ความเข้าใจในด้านการบัญชีและความรู้ทั่วไปในด้านอื่น ๆ ที่ช่วยให้นักวิชาชีพมีความรอบรู้และใช้ในการประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา ศรีมะเรือง (2550) พบว่า ผู้ประกอบการประสงค์ผู้ทำบัญชีที่มีคุณลักษณะในด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ เช่น มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และต้องมีความสามารถและความเชี่ยวชาญต่าง ๆ ที่สามารถให้ประโยชน์สูงสุดในองค์กรได้

2) คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี ด้านความรู้ ทางเทคโนโลยีสารสนเทศไม่มีความสัมพันธ์ และผลกระทบกับคุณภาพการทำงานโดยรวม เนื่องจาก ผู้ทำบัญชีมีความคุ้นเคยในการปฏิบัติงานแบบเดิมมานาน ดังนั้นการเรียนรู้ พัฒนาตนเองเพิ่มเติมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจำเป็นต้องใช้เวลาและความพยายามในการปรับตัว เพื่อให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพรินทร์ ชำคมเขตต์ (2555) พบว่า ปัจจุบันมีการปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นเครื่องมือเครื่อง

ใช้ ที่เป็นประโยชน์สำหรับองค์กร ทำให้บุคคล ในองค์กรควรเล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็น ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการปฏิบัติงานในทุก ๆ ด้านเพื่อแก้ปัญหาและตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างทันท่วงทีทำให้บุคคลในองค์กรต้องปรับตัวให้ทันกับกระแสโลกาภิวัตน์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง โดยต้องมีความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด 3) คุณสมบัติทางการบัญชีที่ดี ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการทำงานโดยรวม เนื่องจาก จรรยาบรรณคือ ความประพฤติที่ผู้ประกอบการวิชาชีพแต่ละวิชาชีพ กำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของสมาชิก และวงการวิชาชีพนั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของชลลดา ชาตีสุทธิ (2546) พบว่า ส่วนใหญ่สำนักงานบัญชีให้ความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของจริยธรรม ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่จะพาธุรกิจให้ประสบความสำเร็จได้โดยใช้หลักธรรมาภิบาลซึ่งเป็นการสร้างคุณค่านำพาสู่ความรุ่งเรืองและการเจริญเติบโตอย่างมั่นคง และ 4) คุณสมบัติ ทางการบัญชีที่ดี ด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพ

การทำงานโดยรวมเนื่องจาก ผู้ทำบัญชีต้องมีการพัฒนาและรักษาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่ทำหน้าที่เป็นนักวิชาชีพบัญชีผ่านกระบวนการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง ทางวิชาชีพ เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการทำงานให้มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อักษรารภรณ์ แวนแก้ว (2548) พบว่า ความเป็นมืออาชีพ ของนักบัญชีมีความสำคัญกับการจัดทำรายงานการเงินให้มีคุณภาพ ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือการเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มเติมความรู้ที่นอกเหนือจากสาขาวิชาชีพบัญชี เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนการศึกษาดูงานเพื่อหาประสบการณ์จากธุรกิจ SMEs ที่ประสบความสำเร็จเพื่อให้ นักบัญชีมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลสามารถคาดคะเนแนวโน้มของเศรษฐกิจได้อย่างมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและประโยชน์ของการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น ควรให้ความสำคัญกับความรู้ด้านการบัญชี ผู้ทำบัญชีจำเป็นต้องมีเพื่อแสดงถึงความสามารถในการทำงานของตนและสร้างความมั่นใจได้ว่าจะประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ

1.2 ผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น ควรมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับตนเอง ทำให้ข้อมูลมีคุณภาพและมีความน่าเชื่อถือ

1.3 ผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น ควรให้ความสำคัญกับการมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพของตนเองและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ผู้ทำบัญชีในจังหวัดขอนแก่น ควรหาความรู้ฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องและต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความชำนาญในวิชาชีพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติทางการบัญชีที่ดีกับคุณภาพการทำงานของ ผู้ทำบัญชีในจังหวัดอื่น เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้ทำบัญชี แล้วนำข้อมูลเหล่านี้ไปวิเคราะห์และเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ในการส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มผู้ทำบัญชีดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายยิ่งขึ้นต่อไป

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติทางการบัญชีที่ดีกับความสัมพันธ์ในด้านอื่น เช่น ธรรมชาติ คุณภาพข้อมูลทางการบัญชี ผลการดำเนินงาน เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

2.3 ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในคุณภาพการทำงานของ ผู้ทำบัญชี เพื่อให้ผู้ทำบัญชีสามารถนำปัญหาและอุปสรรคไปปรับปรุงแก้ไขได้ตรงประเด็น

2.4 ควรศึกษาถึงบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้ทำบัญชี เพื่อเป็นทิศทางในการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องในวิชาชีพต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประเภทนิสิตระดับปริญญาโท คณะการบัญชี และการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคามงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดขอนแก่น. *ฐานข้อมูลผู้ทำบัญชี*. 2556. <<http://www.dbd.go.th>> 14มีนาคม 2556.
- ชัยนรินทร์ วีระสถาวณิษฐ์ และคณะ. (2548). "International Education Standards," *สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย*. 1(4) : 1-12 ; มกราคม, ชลลดาชาติสุทธิ. (2546). *หลักจริยธรรมกับการจัดทำบัญชีของสำนักงานรับทำบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ บข.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- รัชช ภูษิตโกโยโคย. (2543). "บทบาทที่ทำทนายวิชาชีพในศักราชใหม่," ใน *เส้นทางใหม่สู่วิชาชีพบัญชีปี 2000*. กรุงเทพฯ : บุญศิริการพิมพ์
- ไพรินทร์ ชำคมเขตต์. (2555). *ผลกระทบของความรอบรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
- วาสนา ศรีมะเรือง. (2550). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจ ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สมใจ ลักษณะ. (2543). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน*. กรุงเทพฯ : คณะวิทยาการจัดการสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
- สมเดช โรจน์คุรีเสถียร. (2542). *การบัญชีธุรกิจแนวทางสู่ความสำเร็จในวิชาชีพนักบัญชี*. กรุงเทพมหานคร : ธรรมนิติ
- สุชาติ กิระนันท์. (2541). "โลกธุรกิจในยุค 2000," ใน *เส้นทางใหม่สู่วิชาชีพบัญชีปี 2000*. หน้า 158-160. กรุงเทพฯ : บุญศิริการพิมพ์,
- อักษรารณณ์ แวนแก้ว. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีกับคุณภาพรายงานการเงินของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- Aaker, D. A., V. Kumar and G. S. Day. (2001). *Marketing Research*. 7th ed. New York : John Wiley & Sons
- Nunnally, J, C. (1978). *Psychometric theory* (2nd ed.). New York ; McGraw-Hill,
- Nunnally, J, C. and Bernstein, I, H. (1994). *Psychometric theory*. New York ; McGraw-Hill,